

Данас се завршава кампања пред први круг председничких избора. Током ње су се виделе добре и лоше стране политичког живота у Србији.

Једна од добрих страна је, рецимо, успостављање заједничког система вредности. Сагласност главних политичких снага око кључних питања постоји у Србији негде од 2005. године. Та сагласност се лепо могла видети и на овим изборима. Све странке (осим ЛДП) слале су поруку «и Косово, и ЕУ». Таква мера сагласности, у битним питањима, постоји и у другим демократским друштвима. Ако би сагласност била истинска, Србија не би требало да брине за своју стабилност.

Такође, политичка позорница Србије се у великој мери упростојила. Наступи председничких кандидата били су политички коректни и маркетиншки умивени. Много новца и трговачког знања је ушло у странке. Целокупна изборна кампања изгледала је боље него пред председничке изборе 2004. Србија је достигла сасвим пристојан стандард маркетиншко-политичке културе.

Слабости се, међутим, и даље некако највише виде у медијима. На овом месту је већ више пута помињано необично схватање новинарства. Оно је нарочито изражено у делу наших «еврореформских» гласила. За неке од њих бити новинар значи бити ангажован у корист одређене политичке опције, па макар и на рачун елементарног професионализма. Ако радите за неки страначки лист то је сасвим допуштено. Али, то је недозвољено ако се јавности обраћате користећи националну телевизијску фреквенцу. У време Милошевића таква врста ТВ новинарства оштро је осуђивана. Стране фондације давале су велика средства истраживачима да покажу сву некоретност која постоји у извештавању. Данас тих средстава више нема. Али, то не значи да више нема некоретности.

За мене је Б92 најбољи пример те врсте навијачког новинарства. Нажалост, више се не раде истраживања која би, као у Милошевићево доба, бројчано показала пристрасност извештавања. Али, довољно је погледати емитоване прилоге, па стећи утисак да сте се

времепловом вратили у доба Милошевића. Једино су се улоге жртве и манипуланта промениле. Рецимо, у уторак је Томислав Николић одржао конвенцију у београдској Арени. Сећате се како је Милошевићева ТВ извештавала са опозиционих скупова? Главне поруке и догађаји гурани су у позадину, а у први план је извлачено све што је бизарно, глупо или компромитујуће. Ако би дошло педесет хиљада пристојних људи, репортер их не би ни поменуо. Али, зато би петорица крезубих пијанаца са кокардама били усликани са свих страна. Репортер би набројао ко се све ређао за говорницом. Али, из свих говора био би издвојен само један, најсаблажњивији детаљ. Онда би репортер славодобитно закључио да је опозиција «још једном показала своје право лице» и да су «сада све маске пале».

Управо по тој методологији Б92 је припремио извештај са овог скупа. Сниматељи су се баш намучили. Али, између 30.000 људи ипак су пронашли неколицину са кокардама и Младићевим сликама. Сада су они за Б92 репрезентовали састав целокупне публике. У Арени је било много занимљивих говора. Али, из свих њих нагласак је стављен на завршни усклик Гордане Поп-Лазић «Живела Велика Србија!». Онда је репортер паметно прокоментарисао како су се радикали током кампање претварали да су то-и-то, али да је сада постало јасно да су они ипак само то-и-то (попуните сами).

Најсрамнија је, међутим, била «анкета» коју је репортер направио међу посетиоцима. Постављао им је питање: «Како је могуће да сте и даље за Томислав Николића, иако га је чак и Путин напустио?». То питање, које се чуло неколико пута, осим што је било изазивачко и безобразно, представљало је већ само по себи пресну лаж. Оно је било део уигране кампање да се Путиново писмо Тадићу представи као директан позив бирачима да за њега гласају. Свако, међутим, ко је прочитао то писмо могао је видети колико је истина далеко од тога. Али, од писма у коме Путин опомиње Тадића да је «од посебног значаја за нас (Русе) реализација планираних заједничких пројеката у области енергетике», настало је некакво «писмо подршке на изборима». А од њега је репортер Б92 направио непобитну истину да је «чак и Путин напустио Николића». Тако му је сада само остало да јавно пита «како је могуће да и даље гласате за радикале?».

Пристојност и професионализам су, нажалост, у нашој политици још увек само покорица. Испод ње се налази узбуркано море лаве. Свима нам је у интересу да кора одебља и тло се стабилизује. И ма колико да су се политичари тренутно упростојили, са мрежом навијачких телевизија тешко можемо имати «јаку и стабилну Србију». Њу не чини само озбиљан и одговоран председник. Њу чини озбиљна и одговорна елита. Прву ствар већ имамо (или ћемо, макар, на овом изборима добити). До друге изгледа да ћемо морати да причекамо бар још неколико изборних кампања.